

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราตั้งใจนะ เราตั้งใจๆ มันแบบว่าความหวัง ความหวังของเรา ความหวังของเราหวังความสุข ความสงบ ความร่มเย็น ถ้าความหวังของเราหวังดี แต่ความหวัง โลกเดี๋ยวนี้มันเปลี่ยนแปลงเร็วมาก ถ้าโลกเปลี่ยนแปลงเร็วมาก เราจะหาความมั่นคงใจ ทุกคนหาที่พึ่ง เพราะโลกมันเปลี่ยนแปลงไว้มาก โลกเปลี่ยนแปลงไว้มาก เราไม่ทันโลก แต่สิ่งที่จะทันโลกได้คือธรรมะ สัจธรรมมันทันโลกนะ

เวลาปีใหม่ นักขัตฤกษ์ เราก็กินบุญกุศลกัน เพื่ออะไร? เพื่อบุญกุศลไง ถ้าบุญกุศล บุญกุศลให้ผลอยู่แล้ว กุศล-อกุศล ถ้าว่าเป็นกุศล กุศลต้องให้ผลเป็นความดีเท่านั้น ความดีไง ถ้าความดีความดีต้องให้ความดีสิ สิ่งที่เป็นความดีต้องให้ผลเป็นความดี ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว เราทำคุณงามความดีของเรา ถ้าทำคุณงามความดีของเรา ทำคุณงามความดีของเราทำไมเรามีความทุกข์ล่ะ ทำไมไม่มีความทุกข์ ในหัวใจเราทำไมไม่มีความสุขสมความปรารถนาล่ะ

แต่ความดีคือความดีใจ แต่กิเลสเราไม่รู้จักมัน ถ้ากิเลสเราไม่รู้จักมัน กิเลสเวลามันดีคิดขึ้นมาใจขึ้นมาเราทุกข์เรายากทั้งนั้นแหละ ถ้ากิเลสมันดีคิดขึ้นมา สิ่งของมันจะปราบปรามมันได้สิลสมานธิ ปัญญาไง เราต้องมีสติใจ

ธรรมะทันโลกนะ เกินโลกด้วย ควบคุมโลกได้ด้วย แต่เราคิดว่า “ธรรมะๆ ธรรมะเป็นของศรีของล้ำสมัย คนถ้ามีคุณธรรมแล้วจะไม่ทันโลก เราต้องมีปัญญา เราต้องทันโลกเขา” เลยกลายเป็นเรื่องกิเลสค้นหาความทะยานอยากเพื่อไปแข่งขันกันใจ

การแข่งขันอย่างนั้นการแข่งขันด้วยความไม่มีข้อมูล ไม่มีรากฐาน แต่การแข่งขันของเราเวลากิเลสกับธรรมมันแข่งขันกัน เวลากิเลสมันแข่งขัน กิเลสมันจะยึดอำนาจของมัน เวลาธรรมจะแข่งขัน หลวงตาบอกว่า หัวใจเป็นเหมือนเก้าอี้คนตรี กิเลสนั่งหรือธรรมนั่งล่ะ ถ้ากิเลสมันนั่งนะ มันให้แต่ผลความเร่าร้อนทั้งนั้นแหละ แต่ถ้าธรรมมันนั่ง แล้วเวลาธรรมมันนั่ง เราไม่ต้องทำอะไรเลยใช้ไหม เราไม่ต้องทำอะไรเลย ธรรมะมันจะเกิดเองใช้ไหม...มันไม่ใช่หรอก มันต้องมี

การกระทำ มันต้องมีการกระทำ ศีล สมาธิ ปัญญา คนจะล่วงพ้นทุกข์ด้วยความเพียร ความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะ

เราอยู่ทางโลกกันมา เราทำธุรกิจการค้าขึ้นมา เราทำหน้าที่การงานเป็นความเพียรหรือเปล่า? มันก็เป็นความเพียร เป็นความเพียร เป็นความวิริยะ ความอดุสาหะ ถ้าความเพียร ความวิริยะ อดุสาหะ ถ้ามันมีศีล มันมีศีลมันมีธรรมมันถึงคุ้มครอง สุจริต เราทำด้วยความสุจริต สุจริตจะคุ้มครองเรา ความสุจริต ทำความดีงามจะคุ้มครองหัวใจเรา จะคุ้มครองการกระทำของเรา ถ้าคุ้มครองแล้วเราไม่หวั่นไหวเลย ทำสิ่งใดแล้วไม่หวั่นไหวเลย แต่เวลาคนทำหน้าที่การงานทางโลก ถ้าสังคมที่เขาเห็นแก่ตัว เราไปทำอะไรที่เป็นธรรมๆ มันไปขัดหูขัดตาเขา ถ้าไปขัดหูขัดตาเขา เราจะเอาสิ่งจะความจริง เราจะเชื่อธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือเราจะเชื่อเขา เราจะเชื่อสังคมที่มันชักนำ มันน้อมนำเราไป เราจะเชื่อสิ่งนั้นไหม

ถ้าเราเชื่อสิ่งนั้นเราก็ได้สร้างอกุศลเหมือนกัน ถ้าเราได้สร้างอกุศลเหมือนกัน เราสร้างอกุศลแล้วเราก็มีบาปมีกรรมต่อไปข้างหน้า แต่ถ้าเราจะไม่ตามเขาไป เราจะมีจุดยืนของเรา เราก็ต้องโดนแรงเสียดสีนั้นแน่นอน ถ้าโดนแรงเสียดสีแน่นอน นี่ไง การทำดีไง เราบอกว่าทำดีๆ ทำดีแล้วต้องได้ดี ทำดีแล้วต้องได้ดี ทำดีแล้วเราไปทำดีในสังคมแบบนั้น สังคมที่เขาเห็นแก่ตัว สังคมที่เขาพยายามฉ้อฉลของเขา เราไปทำดีเราก็ไปขัดขวางเขา ของเขา แต่เราก็มีจุดยืนของเราไง เราต้องมีจุดยืนของเรา เราทำคุณงามความดีของเรา

ความดีก็คือความดี ความดีอย่างนั้นมันเป็นการตรวจสอบ เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เวลาปฏิบัติแล้วปฏิบัติง่ายรู้ง่าย ปฏิบัติได้ง่ายรู้ง่ายเพราะเขาทำอย่างนี้กันมา เขาทำอย่างนี้มาไง เขาได้สร้างบารมีของเขามา สร้างบารมีคืออะไร คุณพระโพธิสัตว์สิ เวลาพระโพธิสัตว์เป็นหัวหน้าสัตว์ เป็นหัวหน้าฝูงสัตว์ เวลาพาฝูงสัตว์นั้นหลบหลีกภัยอันตรายไป มันมีแรงกดดันไหม มันมีอันตรายไหม? มันมีอันตราย มีความกดดันทั้งนั้นนะ แต่พระโพธิสัตว์เป็นหัวหน้าสัตว์ เป็นหัวหน้าฝูง พาฝูงสัตว์นั้นผ่านวิกฤตินั้น รอดพ้นจากวิกฤตินั้นไป นี่ไง ที่ว่าผู้ที่ปฏิบัติได้ง่ายรู้ง่าย ปฏิบัติได้ง่ายรู้ง่ายเขาทำของเขา เขามีพื้นฐานของเขา แต่ของเรา เราทำของเราอย่างนี้ ถ้ามันมีแรงเสียดสีอย่างนี้

เวลาคนเกิดมาทุกคนอยากเกิดมาพบแต่หัวหน้าที่ดี พบแต่เพื่อนร่วมงานที่ดี เราปรารถนาอย่างนั้นแหละ เราปรารถนาดีทั้งนั้นแหละ แต่เวลาเราเกิดมา เราเกิดมาในสังคมแบบนี้ นี่ผลของ

วิภูฏะ เราต้องมีผลตอบสนองกันมา แต่ในปัจจุบันนี้ถ้าเรามีสติปัญญานะ เรามีจุดยืนของเรา ถ้ามีจุดยืนของเราเราทำความดีของเรา แล้วสิ่งที่เหตุการณ์เฉพาะหน้าเขาเรียกว่า “อุบาย” เรามีอุบายวิธีการเอาตัวรอด เรามีอุบายวิธีการเพราะเรายังเป็นผู้น้อยอยู่ แต่ถ้าเราเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมาแล้ว เราบริหารจัดการลูกน้องของเรา ถ้าคนซื้อสัตย์กับเรา คนที่ทำความดีกับเรา เราจะรักลูกน้องอย่างนั้น ลูกน้องที่ทำงานไม่ได้เรื่อง แล้วจะเอาแต่ผลประโยชน์เราก็กี่ไม่เอา เพราะเราเป็นลูกน้อง แต่ต่อไปเราก็กี่จะเป็นหัวหน้า เราไม่ใช่เป็นลูกน้องอย่างนี้ตลอดไปหรอก แต่ถ้าเราเป็นลูกน้อง เรามีประสบการณ์ของเรา ลูกน้องเขามีความคิดอย่างไร เขามีน้ำใจอย่างไร เขามีความต้องการอย่างไร เราเป็นลูกน้องมาก่อน พอเราเป็นหัวหน้าขึ้นมา เราเป็นหัวหน้าเขา เราจะดูแลลูกน้องของเราอย่างไร ถ้าลูกน้อง นี่ไง คำว่า “บารมี” บารมีมันเกิดมาจากไหนล่ะ

ทุกคนเขาทำบุญแล้วก็อยากได้บุญกุศล ทุกคนทำบุญแล้วก็อยากจะได้อะไรก็ได้สมควรปรารถนา สมความปรารถนา ปรารถนาของใครล่ะ ปรารถนาของใคร คุณสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นถึงกษัตริย์ ละทิ้งมา แต่พวกเราพยายามสร้างสมขึ้นมาเพื่อไปสู่จุดนั้น ถ้าสู่จุดนั้น นี่ความปรารถนาของใครล่ะ

ละทิ้งสิ่งนั้นมา แต่เอาความจริง เอาความจริง เอาผลของวิภูฏะ เอาผลที่ออกจากวิภูฏะ เอาผลจากการไม่เวียนว่ายตายเกิด ถ้าเวียนว่ายตายเกิดมันซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ เพราะผู้ที่ทำคุณงามความดีมานะ คนที่มีอำนาจวาสนา จังหวะและโอกาส จะจัดการให้เขาไปอยู่ในตำแหน่งนั้น จังหวะและโอกาส ถ้าอย่างเราคืนรนๆ มันไม่ใช่จังหวะและโอกาสของเรา เราชิงความได้เปรียบความได้มา แต่มันก็ได้มาจริงๆ นั่นแหละ แต่มันคุ้มค่าไหม มันคุ้มค่ากับหัวใจของเราไหม เราคุ้มค่ากับหัวใจของเรา เวลาผลของวิภูฏะเวียนว่ายตายเกิดไปเจอสภาพแบบนั้น พอไปเจอสภาพแบบนั้น มันมาจากไหนล่ะ มันมาจากไหน มันต้องมีที่มาที่ไป ถ้ามีที่มาที่ไปแล้ว เห็นไหม กรรมเก่า ถ้ากรรมเก่าสิ่งใดมันให้ผลนะ เราจะยิ้มแล้วรีนเริงเผชิญหน้ากับมันไง เราจะยิ้มรีนเริงเผชิญหน้ากับมันๆ

แต่ถ้าเราไม่มีสติปัญญา เราเศร้าสร้อยเราหงอยเหงานะ หนึ่ง มันทำให้เราไม่มีกำลังใจ ทำให้การกระทำของเรามันอ่อนแอ แต่ถ้าเรามีคุณธรรมในหัวใจ เราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเราเข้าใจเรื่องอย่างนี้ ถ้าเราเข้าใจเรื่องอย่างนี้ จะเจอสิ่งใดขึ้นมา...ก็เราทำมา ยิ้มสู้กับมันไง ยิ้มสู้กับมัน พอยิ้มสู้มันก็มีสติมันก็มีปัญญา มันก็แก้ไขวิกฤตินั้นได้โดย

ราบรื่น แต่ถ้าเราไปอ่อนแอกับมัน อ่อนแอกับมัน ปัญหาเล็กน้อยก็กลายเป็นปัญหาใหญ่โต แต่ถ้าเรามีสติปัญญานะ ปัญญาใหญ่โตขนาดไหนมันก็เป็นปัญหาเล็กน้อย นี่มันอยู่ที่กำลังใจ

ทีนี้กำลังใจนี้มันเรื่องของธรรมะ เรื่องศีล สมาธิ ปัญญา แต่ในปัจจุบันนี้เราทำบุญกุศลขึ้นมา “ขอให้บุญกุศลนี้ส่งเสริมเรา” การส่งเสริมเรามันส่งเสริมเราจริงๆ นะ เพราะอะไร เพราะกลิ่นของศีลกลิ่นของธรรม คนที่ทำคุณงามความดี คนที่นิสัยดี คนที่มีคุณงามความดี ถ้าตกทุกข์ได้ยาก มีคนอยากช่วยเหลือเอื้องานทั้งนั้นแหละ คนที่เป็นพาลชน เวลาที่มีสิ่งใดขึ้นมาจะมีแต่คนสมน้ำหน้าๆ

แต่ถ้าเราทำคุณงามความดีของเรา เราทำของเรา เพราะอะไร เพราะสังคมมีทั้งดีและชั่ว คนที่เขาไม่เห็นดีด้วย เขาขัดหูขัดตาของเขาแน่นอน เราทำความดีแล้วไปขัดหูขัดตาคนที่ไม่ยอมทำ ถ้ามันขัดหูขัดตาของเขามันก็เรื่องของเขา

โลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ นินทาสรรเสริญมันมีของมันโดยประจำโลก แล้วถ้ามีนินทาสรรเสริญอย่างนั้น เขานินทาอย่างนั้นแล้วเรากล้อยตามเขาไปอย่างนั้น ทำไมชีวิตของเราต้องไปแขวนไว้กับเสียงโลกธรรม ๘ ทำไมชีวิตของเราต้องไปแขวนไว้กับคนอื่นล่ะ

ชีวิตของเรามันแขวนไว้กับสติปัญญาของเรา แต่ถ้าชีวิตของเรา เราแขวนไว้กับรัตนตรัย แก้วสารพัดนึก ถ้าเราแขวนไว้กับที่นี้ คูสิ เวลานั้นกปฏิบัติเรา เราจะกำหนดพุทโธ เราระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราระลึกถึงฯ นี้ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ระลึกถึงศาสดาของเรา ถ้าเราระลึกถึง ถ้าเวลาจิตมันมีความสงบร่มเย็นเข้ามา ธรรมมันเกิดฯ สัจธรรม สัจธรรมมันเกิด

ถ้าเราประพฤติปฏิบัติถึงที่สุดของเรา จิตใจของเราเป็นอริยสงฆ์ จะบวชหรือไม่บวชก็แล้วแต่ เวลาจิตใจมันเป็นขึ้นมา เป็นอริยสงฆ์ เป็นอริยสงฆ์มันเป็นอริยบุคคลขึ้นมาในหัวใจ ถ้าเป็นขึ้นมา พุทธ ธรรม สงฆ์รวมลงในหัวใจของเรา หัวใจเราเป็นผู้ฝึกฝน หัวใจเป็นผู้ที่ปรารถนาบุญกุศล ทำบุญกุศลเพื่อปัญญาไง ถ้ามีปัญญาขึ้นมา ปัญญามันจะแยกแยะได้

ปัญญาของโลกๆ คุณเด็ก เด็กเวลามันนึกของมัน มันว่าปัญญามันฉลาด มันทำสิ่งใดมันว่ามันฉลาด พ่อแม่รู้ทันทั้งนั้นแหละ แต่พ่อแม่เขาอนุโลมให้ เขาอนุโลมให้ พอโตขึ้นมา พอเราโตขึ้นมา เราคิดถึงสิ่งที่เราเคยทำขึ้นมาสิ เราคิดว่าเราฉลาดๆ ใจ นี่ก็เหมือนกัน โลภียปัญญาๆ สิ่งที

เห็น เราก็คิดว่ามีแค่นี้ วิทยาศาสตร์มันคิดได้แค่นี้ไง บอกว่าสิ่งนี้พิสูจน์ได้ๆ แต่ธรรมะ ธรรมะมัน ๓ โลกธาตุ เวลาจิตใจที่มันพ้นไปแล้วมันไปได้ ๓ โลกธาตุ มันครอบคลุมหมด ตั้งแต่พรหมคิดอย่างไร เทวดาคิดอย่างไร มนุษย์คิดอย่างไร สัตว์เดรัจฉานคิดอย่างไร นรกอเวจีมันคิดอย่างไร มันคิดของมันอย่างไรละ ทุกคนก็อยากจะพ้นจากทุกข์ทั้งนั้นนะ ทุกคนอยากจะพ้นจากมิตินั้นที่มันครอบงำอันนั้นไว้ แล้วมันจะพ้นได้อย่างไรละ มันจะพ้นได้อย่างไร คนก็แสวงหาจากข้างนอกไง แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ทวนกระแสกลับมา มันจะพ้นด้วยหัวใจของเราไง มันจะพ้นได้จากภายในไง นี่รู้แจ้งโลกนอกและโลกใน

โลกนอก เรามองแต่โลกนอก โลกนอกเห็นเป็นไปได้ใช่ไหม แต่โลกในหัวใจเราเห็นไม่ได้ไง แต่ถ้าเราเห็นไม่ได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทวนกระแสกลับมา ถ้ามันเข้ามาโลกใน เข้ามาในหัวใจเรา มันดับที่นี้ไง ถ้ามันดับที่นี้ สิ่งต่างๆ ภายนอกนี้มันเป็นสมบัติสาธารณะ มันเป็นผลของวิญญูะ เราใช้ประโยชน์ได้สบายเลย เราใช้ประโยชน์ เราอยู่กับมันได้สบาย อยู่กับโลกโดยไม่ติดโลกไง ถ้าไม่ติดโลก เพราะมันไม่ติดโลกจากภายในก่อน ถ้าโลกภายในมันยังติดอยู่ โลกนอกมันทับถมเลยละ แต่ถ้ามันพ้นจากโลกทัศน์ภายใน นี่รู้แจ้งโลกใน รู้แจ้งโลกในคือรู้แจ้งไปทั่ว

นี่ไง ถ้ามันเริ่มต้น ปีใหม่-ปีเก่าเขาเริ่มต้นที่นี้ เริ่มต้นให้เราขวนขวาย เริ่มต้นให้เราทำอะไร ถ้าเรามีเป้าหมายอย่างไร อธิษฐานบารมี เป้าหมายของเรา เป้าหมายของเรา เป้าหมายประสบความสำเร็จในชีวิต ถ้าประสบความสำเร็จในชีวิตมันก็ประสบความสำเร็จในชีวิต

ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ถ้ามีการพลัดพรากเป็นที่สุดมันจะไปไหนละ มันไม่เห็นใช่ไหม แต่ถ้าเราปฏิบัติ เรารู้เราเห็นของเราไปหมด บุญเพนิวาसानุสติญาณ จิตนี้มันมาจากไหน เกิดมาเป็นมนุษย์ ปัจจุบันนี้เป็นอย่างไร อนาคตเป็นอย่างไร จุติปปาทญาณ แต่ถ้าเราจบที่นี้แล้ว อดีตอนาคตมันไม่มีกับหัวใจดวงนี้ อดีตอนาคตมันไม่มีกับหัวใจเรา อันนี้ประเสริฐตรงนี้ไง นี่สังขรรรมๆ

เราแสวงหากันอยู่นี้ เราแสวงหาอยู่นี้ มาจากไหน ถ้าเราไม่มีศรัทธาพื้นฐานเป็นความเชื่อ เราจะขวนขวายไหม เวลาเราขวนขวายมาแล้วขวนขวายมาเพื่อใคร เราขวนขวายทางโลกเขาก็มองได้ ขวนขวายไปทำบุญกุศล บุญกุศลมันเป็นอามิส แต่ถ้าเป็นหัวใจเรา เจตนา เจตนาความคิด ความคิดเกิดจากไหน? เกิดจากจิตของเรา ถ้าจิตของเราคิดแต่เรื่องดีๆ ขึ้นมา มันเป็นกุศลตั้งแต่มัน

คิดของมันอยู่แล้ว แล้วถ้าเสียสละไปด้วยปฏิบัติหาค สิ่งที่ได้มาด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ สละทานไป สละทานไปแล้วชื่นชมในหัวใจของเรา สิ่งที่สละไปแล้วเราเห็นๆ ปฏิบัติหาค ผู้รับด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ ใช้สอยด้วยความบริสุทธิ์ ที่เหลือแล้วเพื่อประโยชน์ต่อไปข้างหน้า นี่เราดูเราเห็นอย่างนี้เราดูเราเห็นของเรา ถ้าเราดูเราเห็นของเราด้วยปัญญา ด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ ด้วยความขาวสะอาด ทำบุญกุศลมันสร้างกำลังที่นี้ สร้างกำลังในหัวใจของเรา มันชื่นชม มันชื่นชม มันชื่นใจหัวใจของเรา

เพราะเราบอกว่า “สมาธิเป็นความว่าง ปัญญาพิจารณามันเว้งว่างไปหมด มันจับต้องสิ่งใดไม่ได้เลย”

แล้วใครเป็นคนจับต้อง ใครเป็นคนสำรอก ใครเป็นคนคายล่ะ

ก็ความรู้สึกไง ก็หัวใจไง ถ้าหัวใจ ปฏิสนธิจิต เราจะรู้ไม่รู้ก็แล้วแต่ ถ้าหัวใจของเราทำไมเราถึงไม่รู้ล่ะ เราจะรู้หรือไม่รู้ก็แล้วแต่ เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันต้องไปของมันแน่นอน อารมณ์ความรู้สึกนี้ทำลายมันไม่ได้ แต่ถ้าพอมันสงบมันระงับ พอมันว่างเข้ามา ว่างแล้วใครรู้ว่าว่างล่ะ แล้วถ้าเกิดปัญญา ปัญญามันชำระล้าง ใครไปรู้ว่าปัญญาชำระล้างล่ะ แล้วเวลาสำรอกไปแล้วใครไปรู้ว่าสำรอกล่ะ แล้วสำรอกแล้วมันเหลืออะไรล่ะ ปฏิสนธิจิตที่เวียนว่ายตายเกิดแล้ว ถ้ามันพ้นไปมันพ้นอย่างไรล่ะ

นี่ไง ถ้าเป้าหมายมันยิ่งใหญ่ หัวใจนี้ยิ่งใหญ่ นัก ความรู้สึกของคนยิ่งใหญ่ นัก ถ้ายิ่งใหญ่ นักด้วยศีลธรรม ความเพียรชอบ ความยิ่งใหญ่เวลามันสำรอกมันคายของมัน ครูบาอาจารย์เรา ท่านอยู่โคนไม้ นะ อยู่โคนไม้ อยู่เรือนว่าง ท่านเป็นบุคคลที่ยิ่งใหญ่นัก แต่ของเรา โอ้โฮ! เราประดับประดาไปทั้งหมดเลย ถ้าภาษาเราว่า มันไปเอามาทำไม เอามาประดับทำไม จะมีมากมีน้อยเราก็เก็บของเราไว้ เราดูของเรา เพราะคนที่สร้างบุญกุศลไว้เยอะนะ มันจะมีมาก ดูอย่างพระสิวลีบุญกุศลมหาศาล เพราะท่านทำของท่านไว้ ของเราก็เหมือนกัน ถ้าเราทำไว้แล้วมันต้องเป็นของเรา

คำว่า “เป็นของเรา” คุณ คนมีบุญทำอะไรประสบความสำเร็จไปหมดเลย มันต้องเป็นของเราๆ มันต้องเป็นอย่างนั้น ปฏิเสธไม่ได้ ถ้าปฏิเสธไม่ได้ เราจะปลั่งใส อ้าว! ไม่มีก็ทุกข์ซ้ำใหม่ ถ้ามีก็ทุกข์อีก อ้าว! ก็เราไม่ยอมได้ มันมาได้อย่างไรล่ะ? ก็มันเป็นของเรา ถ้ามันเป็นของเรามันก็เป็นอย่างนั้น

ฉะนั้น เราปรารถนาเราก็อยากได้อย่างนั้น ถ้าอยากได้อย่างนั้น เราเสียสละนี้ได้ ถ้าไม่เสียสละ ไม่ได้ ถ้าเสียสละของเรา เสียสละออกไปเพื่อความสะอาดในหัวใจ นี่เสียสละภายนอกนะ เวลาไปภาวนาจะเห็นเรื่องมหัศจรรย์ยิ่งกว่านี้เยอะนัก เวลามันสำรอกมันคาย อยากรู้ได้แล้วมันไม่ได้ ไม่ต้องการสิ่งใดแล้วมันได้ ถ้าคนไม่ต้องการสิ่งใดเลย แล้วไม่ทำอะไรเลยก็ไม่ได้ ไม่ต้องการสิ่งใดเลย แต่ทำ ไม่ต้องการสิ่งใด แต่ทำ ความเพียรชอบ ความวิริยะ ความอดุสาหะ มันเป็นสัมมาทิฏฐิ มันเป็นความเห็นชอบ เป็นความจริงของมัน ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ เหตุมันสมควรของมัน เหตุมันสมควรของมัน ใครจะปรารถนาไม่ปรารถนามันต้องเป็นอย่างนั้น

แต่ที่เราปฏิบัติกัน เราทำกันโดยสมุทัย โดยภาคโดยหมาย ไม่ได้อะไรเลย ไม่ได้อะไรเลย เป็นแต่พิธีกรรม เป็นพิธีกรรมทำให้เหมือน ทำให้เป็นอย่างนั้น พิธีเฉยๆ ไม่มีเหตุมีผลเลย แต่ถ้าโดยสัจจะโดยความจริงมันได้ของมัน นี่พูดถึงถ้ามีปัญหา คนเสียสละมันยังได้ ทำแล้วมันจะเป็นของเรา นี่ก็เหมือนกัน เราทำแล้วเป็นของเรา ถ้ามันเป็นธรรม

ถ้าเรื่องโลกมันซับซ้อน มันเปลี่ยนแปลง แล้วมันเร็วมาก ของอยู่กับเรามีค่ามากเลย พุ่งนี้ไปลดค่าเปลี่ยนแปลงไปแล้ว แต่ถ้ามีคุณธรรมในหัวใจ มันรู้ตั้งแต่ต้นใจ มันรู้ตั้งแต่ต้นว่าสรรพสิ่งนี้เป็นอนิจจัง มันแปรสภาพตลอด แล้วแปรสภาพตลอด เราไม่ต้องการให้แปรสภาพ เป็นไปไม่ได้หรอก เพราะกระแสสังคม กระแสโลกมันรุนแรงมาก ทุนนิยมมันท่วมโลก แล้วเราเป็นแค่เบี้ยตัวหนึ่งในสังคม เราจะควบคุมให้เป็นตามความปรารถนาของเรา เพียงแต่คนมีปัญหาเขาควบคุม เขารู้ล่วงหน้า เขารู้ของเขาไปก่อน เขาจัดการของเขาไปก่อน

สิ่งที่จะทันหรือสิ่งที่จะแก้ไขได้คือปัญญาของเราไง สติปัญญาของเราไม่ต้องทุกข์ยากจนเกินไป สติปัญญาจะพาชีวิตเราให้ราบรื่น สติปัญญานั้นจะพาให้จิตนี้พ้นจากทุกข์ได้ เอวัง